

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

AUTODIAGNOZA DOSTĘPNOŚCI MUZEUM W GLIWICACH

Analiza stanu dostępności Muzeum w Gliwicach została przeprowadzona jako element działań zmierzających do budowania nowoczesnej, otwartej i dostępnej instytucji kultury. Proces autodiagnozy opierał się na współpracy przedstawicieli różnych komórek organizacyjnych Muzeum oraz identyfikacji mocnych stron, wyzwań i obszarów wymagających dalszego rozwoju w zakresie dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej, cyfrowej oraz organizacyjnej.

Muzeum w Gliwicach jest samorządową instytucją kultury o ponad stuletniej tradycji, której misją jest ochrona, dokumentowanie i upowszechnianie dziedzictwa historycznego oraz kulturowego miasta i regionu. Strukturę instytucji tworzy pięć oddziałów, zlokalizowanych w różnych częściach Gliwic, prezentujących zróżnicowane obszary dziedzictwa kulturowego i historycznego:

1. Willa Caro
ul. Dolnych Wałów 8a, 44-100 Gliwice.
2. Zamek Piastowski
ul. Pod Murami 2, 44-100 Gliwice.
3. Radiostacja Gliwice
ul. Tarnogórska 129, 44-100 Gliwice.
4. Dom Pamięci Żydów Górnośląskich
ul. Księcia Józefa Poniatowskiego 14, 44-100 Gliwice.
5. Oddział Odlewnictwa Artystycznego
ul. Bojkowska 37, 44-100 Gliwice.

Ze względu na różnorodność prowadzonych działań, charakter obiektów oraz szerokie spektrum odbiorców, zapewnienie dostępności stanowi jedno z kluczowych wyzwań rozwojowych Muzeum. Instytucja dąży do tworzenia warunków umożliwiających pełne uczestnictwo w kulturze wszystkim grupom użytkowników, w tym osobom z niepełnosprawnościami, osobom starszym, rodzinom z dziećmi, osobom o szczególnych potrzebach komunikacyjnych oraz osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym czy ekonomicznym.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Przeprowadzona autodiagnoza pozwoliła na ocenę aktualnego poziomu dostępności w poszczególnych obszarach funkcjonowania Muzeum oraz wskazanie kierunków dalszych działań. Jej wyniki stanowią podstawę do planowania i wdrażania rozwiązań służących zwiększeniu dostępności oferty i jej dywersyfikacji, przestrzeni oraz usług świadczonych przez Muzeum w Gliwicach, zgodnie z zasadą projektowania uniwersalnego i ideą równego dostępu do kultury dla wszystkich odbiorców.

I. ZESPÓŁ I NASZE KOMPETENCJE

1. Czy w instytucji została podjęta oficjalnie decyzja o rozwijaniu dostępności?
 - a) Tak.
 - b) Nie.
 - c) Nie wiem.
2. W jaki sposób ta decyzja została ogłoszona?
 - a) Zarządzenie dyrektora.
 - b) Ogłoszenie w czasie zebrania zespołu.
 - c) Mail do zespołu.
 - d) Publikacja informacji na stronie internetowej lub w mediach społecznościowych.
 - e) Nie została ogłoszona.
 - f) Nie wiem.
3. Czy w instytucji jest osoba pełniąca funkcję koordynatora/koordynatorki do spraw dostępności (lidera/liderki do spraw dostępności, specjalisty/specjalistki do spraw dostępności itp.)?
 - a) Tak.
 - b) Nie.

Dodatkowe uwagi:

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

4. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto pełni tę funkcję?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Dodatkowe uwagi, np.: jeśli tak, w jaki sposób?

5. Czy dane kontaktowe do koordynatora/koordynatorki dostępności są opublikowane, np. na stronie internetowej instytucji?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www): W BIP, na stronie internetowej Muzeum

6. Czy w instytucji jest zespół do spraw dostępności (formalnie powołany lub nieformalny)?

- a) Tak.
- b) Nie.

Dodatkowe uwagi: Zespół ds. Dostępności działa na podstawie Zarządzenia nr 4/2026 Dyrektora Muzeum w Gliwicach. Do jego zadań należy konsultowanie działań, monitorowanie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej oraz wdrażanie standardów dostępności. Zespół składa się z czterech osób: Koordynatora, konsultanta ds. merytorycznych, konsultanta ds. dostępności informacyjno – komunikacyjnej oraz konsultanta ds. dostępności cyfrowej.

7. Czy zespół instytucji został poinformowany o tym, kto wchodzi w skład zespołu do spraw dostępności?

- a) Tak.
- b) Nie.
- c) Nie dotyczy.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dodatkowe uwagi, np.: jeśli tak, w jaki sposób? Informację o składzie zespołu przekazano podczas spotkań zespołu oraz komunikacją wewnętrzną zgodnie z zapisami Zarządzenie Dyrektora nr 4/2026.

8. Czy skład zespołu do spraw dostępności został podany np. na stronie internetowej instytucji?

a) Tak.

d) Nie.

b) Nie dotyczy.

Jeśli tak, gdzie (BIP, strona www):

9. W jakie prace jest angażowana osoba zajmująca się koordynacją dostępności w instytucji?

- ☐ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
- ☐ **Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.**
- ☐ **Przygotowuje własne działania merytoryczne.**
- ☐ Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
- ☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
- ☐ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☐ Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☐ **Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.**
- ☐ **Stale współpracuje z dyrektorem Twojej instytucji.**
- ☐ Czasami współpracuje z dyrektorem Twojej instytucji.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ☐ **Kieruje pracami zespołu ds. zapewniania dostępności.**
- ☐ **Dbą o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności**
- ☐ Nie wiem.

10. W jakie prace jest angażowany zespół do spraw dostępności w instytucji?

- ☐ Konsultuje wszystkie przygotowywane działania merytoryczne.
- ☐ **Konsultuje niektóre przygotowywane działania merytoryczne.**
- ☐ Przygotowuje własne działania merytoryczne.
- ☐ Samodzielnie udostępnia prowadzone działania merytoryczne.
- ☐ Rozdziela budżet na zapewnianie dostępności w Twojej instytucji.
- ☐ Prowadzi warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☐ Organizuje warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych.
- ☐ **Opracowuje wytyczne zapewniania dostępności w Twojej instytucji.**
- ☐ Stale współpracuje z dyrektorem Twojej instytucji.
- ☐ **Czasami współpracuje z dyrektorem Twojej instytucji.**
- ☐ **Dbą o wypełnianie minimów ustawowych w zakresie zapewniania dostępności.**
- ☐ Nie wiem.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

11. Czy w instytucji były prowadzone warsztaty o potrzebach osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

- a) **Tak.**
- b) Nie.
- c) Nie wiemy.

12. Kto brał udział w takich szkoleniach?

- a) Wszyscy pracownicy.
- b) **Większość pracowników.**
- c) Nieliczni pracownicy.
- d) Nie wiem.

13. Czy w szkoleniach brali też udział wolontariusze?

- a) Tak, wszyscy.
- b) Tak, część.
- c) **Nie.**
- d) Nie wiem.

14. Czy w szkoleniach brali udział współpracownicy/współpracowniczki (np. instruktorzy/instruktorzki, przewodnicy/przewodniczki itp.)?

- a) Tak, wszyscy.
- b) Tak, część.
- c) **Nie.**
- d) Nie wiem.

13. Proszę określić poziom kompetencji dotyczących dostępności wśród osób w zespole i – opcjonalnie – przypisać osoby posiadające te kompetencje (przez funkcję i role w dziale).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prosimy o zaznaczenie w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza „w ogóle nie posiadamy kompetencji w tym zakresie”, 2 oznacza „raczej nie posiadamy”, 3 oznacza „trudno powiedzieć”, 4 oznacza „raczej posiadamy”, 5 oznacza „zdecydowanie posiadamy”.

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Zarządzanie dostępnością (koordynacja dostępności)				x		Koordynatorka ds. dostępności
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR WIDZENIA			x			Pracownicy i pracowniczki obsługi, pracownicy Działu Edukacji (edukatorki i edukatorzy)
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR SŁYSZENIA		x				Pracownicy i pracowniczki obsługi, pracownicy Działu Edukacji (edukatorki i edukatorzy)
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych			x			Pracownicy i pracowniczki obsługi, pracownicy Działu Edukacji (edukatorki i edukatorzy)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
OBSZAR PORUSZANIA SIĘ						
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR ROZUMIENIA			x			Pracownicy i pracowniczki obsługi, pracownicy Działu Edukacji (edukatorki i edukatorzy
Obsługa osób z niepełnosprawnością lub osób starszych OBSZAR CZUCIA		x				Pracownicy i pracowniczki obsługi, pracownicy Działu Edukacji (edukatorki i edukatorzy
Szeroko rozumiany savoir vivre, inicjowanie kontaktu z osobami o szczególnych potrzebach, w tym z osobami starszymi.				x		Pracownicy i pracowniczki obsługi, pracownicy Działu Edukacji (edukatorki i edukatorzy

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR SŁYSZENIA (np. napisy rozszerzone, zlecenie tłumaczeń PJM).		x				Pracownicy Działu Edukacji, Informatyk Muzeum, który jest członkiem zespołu ds.dostępności
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR WIDZENIA (np. materiały dotykowe, audiodeskrypcja)			x			Prawcownicy i pracowniczki obsługi, pracownicy Działu Edukacji, przy pomocy zespołu ds. dostępności
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR ROZUMIENIA (np.		x				Pracownicy Działu Edukacji, Informatyk Muzeum, który jest członkiem zespołu ds. Dostępności, przy konsultacji z koordynatorem ds.dostępności

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
karty w tekście łatwym do czytania (ETR), materiały w prostym języku)						
Opracowanie materiałów dostępnościowych: OBSZAR CZUCIA (np. przedprzewodnik, informacje o treściach wrażliwych, pomoce sensoryczne)	x					
Umiejętność posługiwania się Polskim Językiem Migowym	x					

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Umiejętność posługiwania się językiem prostym			x			Pracownicy Działu Edukacji, obsługa, kuratorzy wystaw
Komunikacja i promocja dostępności (w tym dostępne media społecznościowe)			x			Pracownicy Działu Edukacji, Informatyk Muzeum, który jest członkiem zespołu ds. Dostępności
Obsługa sprzętu i narzędzi dostępu (np. pętli indukcyjnych)			x			Pracownicy Działu Edukacji, Informatyk Muzeum, który jest członkiem zespołu ds. Dostępności, obsługa, pracownicy techniczni
Ewakuacja i bezpieczeństwo OzN			x			Pracownicy obsługi, pracownicy Działu Edukacji, pracownicy techniczni – przy wsparciu strażaka (z firmy Żar - umowa na ochronę ppoż. z Muzeum), pracownicy ochrony

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

KOMPETENCJA	1	2	3	4	5	OSOBY Z ZESPOŁU
Inne (proszę wskazać):					x	Tłumacz PJM – firma zewnętrzna
Inne:						

II. DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA, CYFROWA, INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

Wypełniając tę część proszę wziąć pod uwagę [Art. 6. Minimalne wymagania służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami](#) Ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

DOSTĘPNOŚĆ ARCHITEKTONICZNA I EWAKUACJA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności architektonicznej?

- a) **Tak, audyt przeprowadził organizator.**
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.
- e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.). Audyt dostępności został przeprowadzony w 2025 roku przez pracowników Zespołu ds. Dostępności funkcjonującego w Urzędzie Miejskim w Gliwicach (audyt w formie wizji lokalnej). Audyt obejmował ocenę wybranych obszarów dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej oraz

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

organizacyjnej w oddziałach Muzeum w Gliwicach. Wyniki audytu stanowiły podstawę do identyfikacji mocnych stron instytucji oraz obszarów wymagających dalszych działań i usprawnień w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

2. Czy instytucja ma procedurę ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami jako element Instrukcji Bezpieczeństwa Przeciwpowodziowego (IBP) / innych procedur?

- a) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z firmą zewnętrzną.
- b) Tak, opracowaliśmy to we współpracy z inspektorem BHP / strażą pożarną.
- c) **Nie.**
- d) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok aktualizacji IBP, informacje o twórcach itp.). - Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego została zaktualizowana w 2025 roku (przez firmę zewnętrzną). Obecnie obowiązująca dokumentacja nie zawiera jeszcze szczegółowych procedur dotyczących ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami. Muzeum planuje opracowanie i wdrożenie uzupełnienia (wkładki) do Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego, które będzie regulowało zasady postępowania oraz ewakuacji osób z niepełnosprawnościami i innych osób ze szczególnymi potrzebami w sytuacjach zagrożenia.

3. Gdzie i jak opisywana jest dostępność architektoniczna instytucji?

Dostępność architektoniczna Muzeum w Gliwicach oraz jego poszczególnych oddziałów jest opisana w Deklaracji Dostępności zamieszczonej na stronie internetowej Muzeum oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.. Ze względu na różnorodny charakter i historyczną zabudowę części obiektów, poziom dostępności architektonicznej jest zróżnicowany w poszczególnych oddziałach Muzeum.

4. Jakie są trzy największe bariery w dostępie do instytucji biorąc pod uwagę architekturę?

- ☐ Brak wind, podjazdów oraz toalet dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w dwóch zabytkowych obiektach Muzeum – Willi Caro oraz Zamku Piastowskim.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ☐ Brak balustrady przy wejściu do Willi Caro, co może utrudniać bezpieczne korzystanie z wejścia przez osoby starsze oraz osoby mające trudności w poruszaniu się.
- ☐ Nawierzchnie wykonane z kostki brukowej typu „kocie łby”, występujące w otoczeniu Willi Caro, które utrudniają poruszanie się osobom korzystającym z wózków, kul, balkoników oraz rodzicom z wózkami dziecięcymi.

5. Jakie są trzy największe atuty dostępności architektonicznej instytucji?

Dom Pamięci Żydów Górnośląskich – dostępna toaleta oraz możliwość samodzielnego korzystania z większości przestrzeni ekspozycyjnych przez osoby o ograniczonej mobilności, brak zróżnicowanych poziomów.

Oddział Odlewnictwa Artystycznego – dostępne wejście do budynku, brak istotnych różnic poziomów na głównych trasach zwiedzania oraz dostępna toaleta dla osób z niepełnosprawnościami, co umożliwia komfortowe korzystanie z oferty muzealnej.

Radiostacja Gliwice - atutem jest możliwość swobodnego zwiedzania rozległego parku otaczającego Radiostację oraz dostępność toalety dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zlokalizowanej na zewnątrz budynku.

6. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności architektonicznej instytucji?

Kierunek zmian dotyczących dostępności architektonicznej instytucji zmierza w stronę stopniowego zwiększania komfortu i dostępności obiektów dla osób z niepełnosprawnościami oraz ograniczoną mobilnością.

W planach jest montaż wind w dwóch obiektach Muzeum – w najbliższym czasie w Willa Caro, a następnie w Zamku Piastowskim. Przy okazji realizacji tych inwestycji zostaną również dostosowane toalety do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Równolegle w Radiostacja Gliwice również planowane są działania modernizacyjne – w pierwszej kolejności obejmą one remont i dostosowanie toalet, a w dalszej perspektywie kolejne usprawnienia infrastruktury dostępnościowej. Na dzień dzisiejszy Muzeum stara się zapewnić dostęp alternatywny w postaci mobilnych najazdów, kładek itp.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

DOSTĘPNOŚĆ CYFROWA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności cyfrowej?

a) Tak, audyt przeprowadził organizator.

b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.

c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.

d) Nie.

e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.).

Audyt został przeprowadzony w 2025 roku przez pracownika Działu IT Urzędu Miejskiego w Gliwicach przy okazji weryfikacji strony internetowej oraz Biuletynu Informacji Publicznej (BIP), w ramach obowiązkowego, cyklicznego raportu dotyczącego dostępności (sporządzanego co 4 lata).

Dodatkowo własny przegląd dostępności wykonał również informatyk instytucji, wykorzystując specjalistyczne oprogramowanie komputerowe przeznaczone do analizy dostępności cyfrowej stron internetowych i serwisów informacyjnych.

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność cyfrowa instytucji?

W zakładce „deklaracja dostępności” oraz w BIP na stronie internetowej Muzeum.

3. Jakie są trzy największe bariery w dostępie cyfrowym do instytucji?

☐ Brak pełnego dostosowania serwisu do standardu WCAG 2.2, co ogranicza dostępność strony internetowej dla osób z różnymi niepełnosprawnościami.

☐ Brak audiodeskrypcji oraz dostępnych, odpowiednio przygotowanych materiałów cyfrowych, co utrudnia korzystanie z treści osobom niewidomym i słabowidzącym.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

☐ Brak tłumaczeń na Polski Język Migowy (PJM), co stanowi istotne ograniczenie dla osób głuchych i słabosłyszących.
Uwaga: dostępne powinny być również treści internetu (np. dokumenty używane wewnętrznie).

4. Jakie są trzy największe atuty dostępności cyfrowej instytucji?

- Możliwość dostosowania wyglądu strony do preferencji użytkownika (kontrast i wielkość czcionki)

5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności cyfrowej instytucji?

Wdrożenie nowej strony internetowej (2026-2027), uwzględniającej wszystkie zasady strony dostępnej cyfrowo: postrzegalność, funkcjonalność, zrozumiałość, kompatybilność.

DOSTĘPNOŚĆ INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNA

1. Czy instytucję audytowano pod kątem dostępności informacyjno-komunikacyjnej?

- a) Tak, audyt przeprowadził organizator.
- b) Tak, audyt przeprowadziła firma zewnętrzna.
- c) Tak, audyt przygotowaliśmy samodzielnie / we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami, osobami starszymi.
- d) Nie.**
- e) Nie wiem.

Dodatkowe informacje (w tym rok audytu, informacje o audytorach itp.).

2. Gdzie i jak opisywana jest dostępność informacyjno-komunikacyjna instytucji?

W zakładce deklaracja dostępności oraz w BIP na stronie internetowej Muzeum.

3. Jakie są trzy największe bariery w instytucji biorąc pod uwagę dostępność informacyjno-komunikacyjną?

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Brak odpowiedniego oznakowania oraz niewystarczający poziom dostępności informacji w przestrzeni instytucji, co utrudnia orientację i korzystanie z usług.
- brak tłumacza PJM online
- Braki w obszarze komunikacji alternatywnej i wspierającej, zbyt mała liczba treści w języku prostym oraz brak materiałów ETR, w tym brak przewodnika w wersji papierowej i online.
- Brak pętli indukcyjnej w Oddziałach muzealnych

4. Jakie są trzy największe atuty dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

- ☐ Zastosowanie podpisów w alfabecie Braille'a na wystawie czasowej poświęconej twórczości Jacka Malczewskiego, co umożliwiło osobom niewidomym dostęp do informacji o eksponatach.
- ☐ Rozwój dostępności materiałów w alfabecie Braille'a – obecnie trwają prace nad przygotowaniem kolejnych materiałów tego typu do następnych planowanych wystaw.
- ☐ Zapewnienie transkrypcji treści publikowanych w mediach społecznościowych dotyczących wydarzeń muzealnych, co zwiększa dostępność informacji dla osób z niepełnosprawnościami słuchu oraz osób preferujących formę tekstową.

5. Jaki jest kierunek zmian dotyczący dostępności informacyjno-komunikacyjnej instytucji?

Planowany jest zakup pętli indukcyjnych, wdrażanie PJM, materiałów ETR oraz poprawa oznakowania przestrzeni.

KOMENTARZ DO KIERUNKU ZMIAN W 3 POWYŻSZYCH DOSTĘPNOŚCIACH:

Muzeum w Gliwicach informuje, że na rok 2026 uzyskało dofinansowanie z programu Kultura Dostępna, na zadanie pn. „Gliwickie Muzeum (bardziej) dostępne” – dostosowanie prezentacji oferty kulturalnej dla wybranych grup odbiorców ze szczególnymi potrzebami w trzech Oddziałach Muzeum w Gliwicach. Realizacja projektu obejmuje kompleksowe działania na rzecz zwiększenia dostępności wystaw stałych w Willi Caro, Zamku Piastowskim oraz przestrzeni Radiostacji Gliwice, a także dostosowanie metod prowadzenia lekcji muzealnych i oprowadzań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi, w szczególności osób z dysfunkcją wzroku i słuchu.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

W zakresie dostępności architektonicznej projekt zakłada m.in. poprawę dostępności przestrzeni wystawienniczych, oznakowania. W obszarze dostępności cyfrowej przewidziano działania obejmujące rozwój materiałów zgodnych ze standardem WCAG, w tym przygotowanie treści w PJM oraz audiodeskrypcji. W obszarze informacyjno-komunikacyjnym projekt zakłada wdrożenie rozwiązań takich jak pętle indukcyjne, materiały ETR, tłumaczenia PJM oraz poprawę systemu oznakowania i komunikacji z odbiorcami.

Projekt ma charakter systemowy i zakłada trwałe podniesienie poziomu dostępności oferty kulturalnej Muzeum poprzez działania edukacyjne i organizacyjne, realizowane we współpracy z przedstawicielami środowisk osób ze szczególnymi potrzebami.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

III. PROGRAM I WYDARZENIA

1. Jakie wydarzenia były realizowane przez instytucję jako dostępne?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

a) Wystawy i wernisaże (hybrydowo)

b) Seanse filmowe.

c) Pokazy teatralne.

d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.

e) Koncerty.

f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce: Festiwal Żydów Górnośląskich CHAG

g) Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce: dziedzictwo przemysłowe i odlewnictwo (OOA)

h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:

i) Spotkania i debaty.

j) Konkursy.

k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.

l) Oprowadzania i zwiedzania.

m) Wydarzenia okolicznościowe.

n) Inne:

Dodatkowe pytanie: w jakiej formule (online, stacjonarnie, hybrydowo)?

2. Jakie wydarzenia chcą Państwo realizować jako dostępne w przyszłości?

Można wybrać kilka odpowiedzi.

a) Wystawy i wernisaże.

b) Seanse filmowe.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- c) Pokazy teatralne.
 - d) Pokazy taneczne i sztuk performatywnych.
 - e) Koncerty.
 - f) Festiwale, proszę napisać o jakiej tematyce:
 - g) **Warsztaty (jednorazowe i cykle), proszę napisać o jakiej tematyce:**
 - h) Edukacja kulturowa (semestralna, roczna), proszę napisać o jakiej tematyce:
 - i) **Spotkania i debaty.**
 - j) Konkursy.
 - k) Plenery, wyjazdy, wycieczki.
 - l) **Oprowadzania i zwiedzania.**
 - m) **Wydarzenia okolicznościowe.**
 - n) Inne:
3. W jaki sposób komunikowane są wydarzenia dostępne? W jakich miejscach? Z jakim wyprzedzeniem? Przy użyciu jakich narzędzi?

Informacje o wydarzeniach publikowane są przede wszystkim na stronie internetowej instytucji oraz w mediach społecznościowych. Dodatkowo wykorzystywane są również tradycyjne formy promocji, takie jak radio, prasa oraz plakaty dystrybuowane w przestrzeni miejskiej i instytucjach partnerskich, z zamieszczanymi piktogramami informującymi o dostępnych rozwiązaniach dla osób o specjalnych potrzebach. Komunikacja prowadzona jest z wyprzedzeniem dostosowanym do rodzaju wydarzenia – standardowo informacje publikowane są z odpowiednim czasem pozwalającym na zaplanowanie udziału, a w przypadku wydarzeń cyklicznych lub większych wydarzeń kulturalnych – z większym wyprzedzeniem, umożliwiającym szerokie dotarcie do odbiorców.

Do komunikacji wykorzystywane są narzędzia cyfrowe (strona www, media społecznościowe), a także media tradycyjne (radio, prasa, materiały drukowane).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

4. Jak przygotowywane są wydarzenia dostępne? Jak i kto je planuje?

Wydarzenia dostępne przygotowywane są w oparciu o wewnętrzny, uporządkowany proces planowania i realizacji.

Plan wydarzeń powstaje podczas kolegiów oraz spotkań z dyrekcją, w trakcie których omawiany jest program merytoryczny oraz założenia poszczególnych działań. Na tym etapie uwzględniane są również kwestie dostępności.

Następnie realizacja planu powierzana jest kierownikom projektów – przede wszystkim kustoszom oraz pracownikom Działu Edukacji, którzy odpowiadają za przygotowanie i wdrożenie poszczególnych wydarzeń.

W pracy organizacyjnej wykorzystywane są wewnętrzne narzędzia, takie jak karta projektu, która porządkuje zakres działań i wymagania, oraz późniejsza checklista, służąca do weryfikacji realizacji wszystkich założonych elementów, w tym również aspektów dostępności.

5. Czy w planowaniu i organizacji wydarzeń biorą udział osoby z niepełnosprawnościami i osoby starsze?

Jest to w planach w ramach zadania Kultura dostępna – Muzeum bardziej dostępne. Zaangażowane w działania będą osoby ze Związku Niewidomych w Gliwicach oraz kadra ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dąbrowie Górniczej

6. Czy promocję wydarzeń wspiera środowisko osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

Tak, wspierają i służą radą osoby z niepełnosprawnością ruchową – indywidualni zwiedzający, będący stałymi uczestnikami wydarzeń w filiach Muzeum. Są to działania nieformalne.

7. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez zespół instytucji?

Nie, jest to obszar do dopracowania i doskonalenia, w który zaangażowani zostaną przedstawiciele ze Związku Niewidomych w Gliwicach oraz kadra ze Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej w Dąbrowie Górniczej

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

8. Czy dostępne wydarzenia są poddawane ewaluacji przez publiczność?

Ewaluacja przez publiczność jest wśród planowanych działań – strategii Muzeum w Gliwicach.

Szczegółowa analiza programu

Zachęcamy do szczegółowej analizy dostępności programu i wydarzeń. W tym celu należy wypełnić poniższą tabelę. Proponujemy uzupełnić ją na dwóch poziomach: 1) dla całej instytucji (tj. w przypadku wizyty osoby z niepełnosprawnością lub osoby starszej o dowolnym charakterze, np. w celu podpisania umowy o pracę); 2) dla konkretnych wydarzeń, minimum dwóch (np. koncert i warsztaty plastyczne).

Tabela może być rozszerzana i uszczegółowiana, jak ma to miejsce w załączniku numer 1 do [Modelu Dostępnej Kultury](#) (tam poszczególne etapy podróży odbiorcy są rozpisane na zagadnienia).

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
Obszar widzenia	+ : dostępna strona internetowa, zdjęcia i grafiki mają tekst alt, kontakt do koordynatorki	+ przeszkolona obsługa (w języku polskim) - : zakup tylko w systemie stacjonarnym we wszystkich obiektach	+ : opis drogi na wydarzenie w przedprzewodnikach na stronie internetowej, dobre	+ : pracownicy przeszkoleni, służą pomocą, dwa oddziały Muzeum pozbawione są barier Dom Pamięci	+ : pomoce edukacyjne podczas warsztatów - : nie ma pomocy edukacyjnych na	+ : baza kontaktów do osób ze szczególnymi potrzebami oraz do odpowiednich instytucji, media

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
	dostępności na stronie www -: nie wszystkie materiały promocyjne są przygotowane wg. Jednolitych standardów dostępności ,		oznakowanie miejskie, znaki kierunkowe czytelne -: brak ścieżki dotykowej, zabytkowy charakter obiektów (Zamek Piastowski, Radiostacja i Willa Caro) ogranicza dostępność w tym obszarze (przeszkody architektoniczne)	Żydów Górnośląskich i Oddział Odlewnictwa Artystycznego, szkła powiększające na warsztach -: pozostałe oddziały ze względu na charakter zabytkowy posiadają w tym obszarze bariery - brak systemu oznaczeń	wystawach stałych	społecznościowe , newsletter -: słaby odzew, ze względu na niektóre przeszkody (głównie architektoniczne)

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
Obszar słyszenia	+ : w trzech obiektach Radiostacji, w Willi oraz Zamku Piastowskim funkcjonuje obsługa tłumacza PJM on-line do obsługi klienta, informacje można pozyskać drogą mailową - : pracownicy nie posługują się Polskim Językiem Migowym,	+ zakup na miejscu przy pomocy tłumacza PJM on-line (ale tylko w 3 obiektach), pętla indukcyjne w miejscu obsługi w 3 obiektach (Willa, Zamek i Radiostacja Gliwice) - : nie można zakupić biletów on-line, brak pętli indukcyjnej w dwóch oddziałach Oddziale Odlewnictwa Artystycznego i w	+ : informacje w przedprzewodniku z transkrypcją i tłumaczem PJM + Filmik z drogą do Muzeum w realizacji + System miejskich oznaczeń i wskazówek - :	+ pętla indukcyjne (tylko w miejscu recepcyjnym i tylko w 3 obiektach), dobre oznakowanie w przestrzeni miejskiej, - : obsługa nie zna PJM	+ Przedprzewodnik po wystawach w realizacji + materiały edukacyjne do dotykania, pomoce sensoryczne, prezentacje z podpisami podczas warsztatów	+ : baza kontaktów do osób ze szczególnymi potrzebami oraz do odpowiednich instytucji, media społecznościowe, newsletter - : słaby odzew, ze względu na niektóre przeszkody (głównie architektoniczne)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
	tłumacz PJM on-line jest niedostępny w Oddziale Odlewnictwa Artystycznego oraz w Domu Pamięci Żydów Górnośląskich	Domu Pamięci Żydów Górnośląskich				
Obszar poruszania się		-: brak możliwości zakupu on-line	+ W realizacji przedprzewodnik w formie filmu	+ 2 obiekty pozbawione barier (Oddział Odlewnictwa, Dom Pamięci Żydów Górnośląskich -: niskie siedzenia lub ich brak, zabytkowy	+ - Część wystawy nie jest dostępna ze względu na brak windy	+ :stały kontakt z osobami z niepełnosprawnością ruchową, które inicjują zmiany architektoniczne

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
				charakter obiektów		
Obszar rozumienia	+: Przedprzewodnik w języku ETR, bezpośredni kontakt z przeszkoloną obsługą, kontakt mailowy i sms, messenger	+ :zakup na miejscu i obsługa przeszkolonej kadry, -:brak możliwości zakupu on-line	+ W realizacji przewodnik z opisem drogi w ETR + Obsługa telefoniczna	- Niepełne poręcze	+ Zajęcia są dostosowane pod grupę i prowadzone przez osobę z zespołu ds. dostępności	+: -:brak kontaktu , incydentalne spotkania,
Obszar czucia	+: Przedprzewodnik w języku ETR, bezpośredni kontakt z przeszkoloną	+ : zakup na miejscu,obsługa przez przeszkoloną kadrę, indywidualne	+ : obsługa przez osoby przeszkolone	- : w Willi Caro ciemne pomieszczenia , skrzypiące schody	+ Podczas warsztatów pomoce dotykowe, multimedia , na	

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
	obsługą, kontakt mailowy i sms, messenger	wsparcie podczas wizyty -: brak wywieszonego cennika			wystawie kącik z kilkoma elementami i do dotykania (filiżanki, mlecznik itp.); na niektórych wystawach adiodeskrypcja; podczas zajęć dla dzieci szkła powiększające	

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Etapy podróży odbiorcy	Pozyskanie informacji o wydarzeniu	Proces zakupu biletów	Droga na wydarzenie i powrót	Poruszanie się po przestrzeni instytucji	Doświadczenie wydarzenia	Utrzymanie kontaktu z instytucją
Uwagi ogólne	Przykład: Wydarzenia nie są promowane na tyle wcześnie, by umożliwić zaplanowanie wizyty niektórym OzN.					

IV. PUBLICZNOŚĆ I RELACJE

1. Proszę wskazać obszary dostępności według Modelu Dostępnej Kultury, których reprezentanci pojawiają się w instytucji?

- ☐ **Obszar widzenia**
- ☐ **Obszar słyszenia**
- ☐ **Obszar poruszania się**
- ☐ **Obszar rozumienia**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ☐ **Obszar czucia**

2. Reprezentanci Ci pojawiają się w instytucji jako:

- ☐ Pracownicy
- ☐ Współpracownicy i zleceniobiorcy
- ☐ Wolontariusze
- ☐ **Publiczność bierna**
- ☐ Publiczność włączona w działania

3. Biorąc pod uwagę specyfikę lokalną (albo dowolną inną, zależnie od zasięgu oddziaływania instytucji), poziom uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w życiu instytucji można ocenić jako:

- ☐ Zdecydowanie wysoki
- ☐ Umiarkowanie wysoki
- ☐ Niewyróżniający się / niewidoczny
- ☐ **Umiarkowanie niski**
- ☐ Zdecydowanie za niski
- ☐ Trudno ocenić / nie wiem

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

4. Czy instytucja ma partnerstwa lub inne relacje ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami i osobami starszymi?

Tak.

Nie.

Nie wiem.

5. Proszę opisać charakter tych relacji (czas trwania, poziom relacji) oraz określić, czy mają one charakter formalny (to relacje pomiędzy instytucją, a organizacjami pozarządowymi) czy nieformalny (to relacje z pojedynczymi osobami lub grupami nieformalnymi).

Relacje mają charakter nieformalny, poprzez uczestnictwo tych osób w wydarzeniach w Oddziałach z dostępnością architektoniczną

6. Jakie nowe kontakty i relacje może / chce nawiązać zespół instytucji w niedalekiej przyszłości?

W niedalekiej przyszłości zespół instytucji planuje rozwijać współpracę z partnerami specjalizującymi się w pracy z osobami ze szczególnymi potrzebami.

Niedawno nawiązano kontakt z Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym dla dzieci słabowidzących i niewidomych w Dąbrowie Górniczej. Strony są wstępnie umówione na przyszłą współpracę, która będzie obejmować nie tylko ewaluację działań instytucji pod kątem dostępności, ale również udział przedstawicieli ośrodka w przygotowywanych projektach skierowanych do osób ze szczególnymi potrzebami.

Dodatkowo planowana jest współpraca z organizacjami środowiskowymi, takimi jak Polski Związek Niewidomych (PZN) oraz Polski Związek Głuchych (PZG), w celu lepszego dostosowania oferty do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku i słuchu oraz rozwijania działań w zakresie dostępności.

7. Obecności i reprezentacji jakiej grupy osób o szczególnych potrzebach najbardziej brakuje w instytucji?

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Największe braki w zakresie obecności i reprezentacji dotyczą osób z niepełnosprawnością ruchową, w tym osób poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz osób mających istotne trudności w poruszaniu się.

Ze względu na istniejące bariery architektoniczne, szczególnie w obiektach takich jak Willa Caro oraz Zamek Piastowski, obecnie nie ma możliwości zapewnienia pełnej dostępności tych przestrzeni dla tej grupy odbiorców. W konsekwencji ogranicza to udział osób z niepełnosprawnością ruchową w wydarzeniach organizowanych w tych lokalizacjach.

V. ZASOBY DOSTĘPNYCH TEKSTÓW KULTURY

1. Czy w zasobach instytucji są teksty kultury dostępne dla osób z niepełnosprawnościami i osób starszych?

- a) Tak, dostępne dzięki narzędziom i usługom adaptacyjnym.
- b) Tak, opracowane od początku jako dostępne.
- c) **Nie.**
- d) Nie wiem.

2. Jak oceniana jest przez Państwa liczba dostępnych tekstów kultury w instytucji?

- a) **Dostępnych tekstów kultury nie ma.**
- b) Jest ich za mało – oferta nie jest zadowalająca dla publiczności.
- c) W sam raz dla obsługi naszej publiczności o szczególnych potrzebach.
- d) Jest ich „za dużo” – czujemy, że nie wykorzystujemy wszystkiego w pełni.

3. Jak przechowywane są narzędzia dostępu, np. audiodeskrypcje, nagrania w języku migowym, karty w tekście łatwym do czytania, itp.?

- a) **Tylko on-line albo jako kopie cyfrowe.**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- b) Tylko w formach tradycyjnych (fizycznych).
- c) I tak, i tak – w zależności od obiektu.
- d) Nie wiem.

4. Czy baza dostępnych tekstów kultury albo informacje o nich są dostępne dla publiczności?

- a) Tak, online.
- b) I tak, i tak – w zależności od obiektu.
- c) **Nie.**
- d) Nie wiem.

5. Jakie teksty kultury są dostępne?

-

6. Jakie są największe przeszkody w udostępnianiu tekstów kultury w instytucji?

- ☐ brak opisów w języku prostym,
- ☐ brak audiodeskrypcji,
- ☐ brak tłumaczeń na PJM,
- ☐ brak dostępnych wersji cyfrowych dokumentów,
- ☐ trudny język opisów wystaw,
- ☐ brak dostosowania strony internetowej do standardów WCAG.

7. Podczas jakiego typu wydarzeń zespół instytucji pracuje na bazie dostępnych tekstów kultury?

Brak takich wydarzeń.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

8. Czy w otoczeniu instytucji kultury są obiekty dostępne (np. rzeźby, pomniki przyrody, budynki albo widoki i układy architektoniczne)?

Tak – w otoczeniu głównej siedziby Muzeum w Willi Caro występuje szereg obiektów i usług dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami, co potwierdza realną dostępność tej części miasta.

W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się m.in. Urząd Miejski w Gliwicach, który jest obiektem publicznym dostosowanym do obsługi osób z niepełnosprawnościami, a także Kino Bajka oraz Klub Perełka, który posiada windę i umożliwia dostęp osobom ze szczególnymi potrzebami. Jest także Palmiarnia Gliwicka. W rejonie rynku funkcjonują również restauracje przystosowane do obsługi takich osób, a sama przestrzeń publiczna obejmuje wyznaczone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami.

Istotnym elementem dostępności jest także dobra komunikacja miejska w tej części miasta, która ułatwia dotarcie do instytucji kultury i usług publicznych. W pobliżu znajduje się również nasz drugi oddział Zamek Piastowski, który znajduje się w okolicach rynku. Pozostałe oddziały muzeum, zlokalizowane na obrzeżach miasta, również są stopniowo dostosowywane – w ich otoczeniu znajdują się parkingi oraz przystanki komunikacji miejskiej spełniające obowiązujące standardy dostępności, co zapewnia możliwość dotarcia do nich osobom z różnymi potrzebami mobilności

Podpisany elektronicznie przez

Beata Badura-Witula

29.09.2026

15:17:07 +02'00'